

DECIZIE

31 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Valentina Ditmansen - Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Ditmansen - Mîndru împotriva lui Ion Mîndru și Constantin Mîndru cu privire la evacuarea din imobil, fără acordarea altui spațiu locativ, radierea vizei de reședință și încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată,

la cererea reconvențională a lui Ion Mîndru și Constantin Mîndru împotriva Valentinei Ditmansen - Mîndru cu privire la repunerea acțiunii în termenul de prescripție, declararea nulității certificatului de moștenitor legal din 21 septembrie 1993, constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității testamentului din 21 decembrie 1993, declararea parțial nulă a certificatului de moștenitor testamentar din 27 martie 2003, recunoașterea dreptului de proprietate, declararea nulă a titlului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată și

la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Mîndru împotriva Valentinei Ditmansen - Mîndru cu privire la repunerea acțiunii în termenul de prescripție, declararea nulității certificatului de moștenitor legal din 21 septembrie 1993, constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității testamentului din 21 decembrie 1993, declararea nulității certificatului de moștenitor testamentar din 27 martie 2003, recunoașterea dreptului de proprietate, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017, prin care nu a fost dat curs cererii de apel declarată de Valentina Ditmansen - Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor și acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2017 prin care nu a fost dat curs cererii de apel declarată de Valentina Ditmansen - Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor și prelungit termenul pentru lichidarea neajunsurilor

constată:

La 5 aprilie 2011, Valentina Ditmansen - Mîndru, reprezentată de Alexei Croitor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Mîndru și

Constantin Mîndru cu privire la evacuarea din imobil, fără acordarea altui spațiu locativ, radierea vizei de reședință și încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 27 martie 2003, în baza testamentului din 21 decembrie 1993, a devenit proprietară a casei de locuit situată în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX, cu suprafața totală de 82,80 m.p., construcțiilor accesorii și lotului de pământ aferent de 0,06 ha, înregistrate în registrul bunurilor imobile cu nr. cadastral XXXXX.

Afirmă că a locuit în casa de pe str. XXXXX or. XXXXX mun. Chișinău de la nașterea sa până în anul 1995. Iar, până în anul 2002, în casă permanent a locuit mama sa Zinovia Mîndru. După decesul acesteia și moștenirea casei, a trecut cu traiul la soțul său în Norvegia.

Declară că la acel moment, văzând situația pârâtului Ion Mîndru, care și-a vândut propriul apartament în mun. Chișinău și neavând unde locui, a permis ultimului, temporar să locuiască în casa de pe str. XXXXX or. XXXXX mun. Chișinău.

Susține că în anul 2010 a revenit în Moldova și a dorit să se instaleze cu familia sa în casa care-i aparține cu drept de proprietate privată, însă pârâtul Ion Mîndru nu i-a permis.

Menționează că la 20 octombrie 2010, 8 decembrie 2010 și 5 ianuarie 2011 s-a adresat către pârât cu solicitarea de a elibera casa de locuit, acordându-i termen de 3 luni, adică până la 1 februarie 2011, însă acesta a refuzat să elibereze spațiul locativ.

Mai indică că la finele anului 2010 în casa de locuit s-a instalat în mod abuziv copârâtul Constantin Mîndru. La solicitarea de a elibera casa, acesta, la fel, a refuzat.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 103, 140 Codul cu privire la locuințe, art. 905 Cod civil, art. 166, 167 CPC și Convenția pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului din 4 noiembrie 1950.

Solicită evacuarea lui Ion Mîndru și Constantin Mîndru din imobilul situat în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX, fără acordarea altui spațiu locativ, radierea vizei de reședință a lui Ion Mîndru și Constantin Mîndru înregistrați în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX și încasarea de la Ion Mîndru și Constantin Mîndru în mod solidar a cheltuielilor de judecată.

La 21 noiembrie 2011, Ion Mîndru și Constantin Mîndru au depus cerere reconvențională împotriva Valentinei Ditmansen – Mîndru, intervenienți accesorii notarul Olga Palii și Primăria or. Durlești cu privire la repunerea acțiunii în termenul de prescripție, declararea nulității certificatului de moștenitor legal din 21 septembrie 1993, constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității testamentului din 21 decembrie 1993, declararea parțial nulă a certificatului de moștenitor testamentar din 27 martie 2003, recunoașterea dreptului de proprietate, declararea nulă a titlului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale au indicat că în ședința de judecată le-a fost înmănată acțiunea din care au constatat că după decesul tatălui lor Gheorghe Mîndru la 10 septembrie 1992, masa succesorală rămasă a fost transmisă în baza certificatului de moștenitor legal nr. 13.345 din 21 septembrie 1993, mamei lor Zinoviei Mîndru.

Susțin că întocmirea notarială a moștenirii a fost tăinuită de ei.

Comunică că masa succesorală rămasă după decesul tatălui era compusă din casa de locuit, nr. cadastral XXXXX, construcția accesorie, nr. cadastral XXXXX, construcția accesorie, nr. cadastral XXXXX situate în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX.

Invocând prevederile art. 566 Cod civil, în redacția anului 1964, notează că moștenitorii defunctului Gheorghe Mîndru, la acel moment, au fost Ion Mîndru, Constantin Mîndru, Valentina Mîndru și mama Zinovia Mîndru.

Relevă că după decesul tatălui au locuit în casa părintească, au efectuat reparații curente și capitale, au achitat impozitele, au adus îmbunătățiri esențiale bunurilor imobile, au făcut gard, canalizare, poartă nouă, au schimbat ușa de la baie, au schimbat teracota.

Consideră că faptul intrării în posesie a unei părți din patrimoniul succesoral, urmează a fi calificat ca acceptarea întregului patrimoniu succesoral.

Mai menționează că la eliberarea certificatului de moștenitor legal pe numele mamei lor, notarul nu a stabilit cercul moștenitorilor legali și nu a prevenit moștenitorii despre răspunderea care le revine pentru tănuirea existenței altor moștenitori.

Precizează că prin testamentul nr. 13.502 din 21 decembrie 1993, mama lor Zinovia Mîndru a testat toată averea sa surorii lor, Valentina Mîndru. Despre testamentul respectiv au aflat în cadrul ședințelor de judecată și consideră că prin acest testament sunt lezate drepturile lor de moștenitori legali ai tatălui decedat, deoarece după decesul acestuia au acceptat succesiunea.

Afirmă că între ei și sora lor a existat o înțelegere privind înregistrarea moștenirii, prin care au convenit că moștenirea va fi perfectată după decesul părinților.

Mai susțin reclamanții că sora lor, Valentina Mîndru, la fel, a dobândit dreptul de proprietate asupra lotului de teren pe care este amplasată casa moștenită la 12 iunie 2004, în baza deciziei Primăriei Durlești nr. 1.5.2. din 5 februarie 2004, care a fost emisă ilegal.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 566,581 Cod civil, în redacția Legii din 1964, art. 220 Cod civil și art. 172 CPC.

Solicită repunerea acțiunii în termen, declararea nulității certificatului de moștenitor legal nr. 13.345 din 21 septembrie 1993 eliberat de BN nr. 1 din or. Chișinău pe numele Zinoviei Mîndru, prin care masa succesorală rămasă după decesul tatălui Gheorghe Mîndru a fost transmisă cu drept de proprietate mamei Zinovia Mîndru, constatarea faptului acceptării a câte $\frac{1}{4}$ cotă-parte din succesiunea rămasă după decesul tatălui Gheorghe Mîndru survenit la 10 septembrie 1992 de către Ion Mîndru, Constantin Mîndru, Zinovia Mîndru și Valentina Mîndru, compusă din casa de locuit, nr. cadastral XXXXX, construcția accesorie, nr. cadastral XXXXX, construcția accesorie, nr. cadastral XXXXX, situate în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX, declararea nulității testamentului nr. 13.502 din 21 decembrie 1993 eliberat de BN nr. 1 din or. Chișinău prin care Zinovia Mîndru a testat toată averea sa surorii lor, Valentinei Mîndru, declararea parțial nulă a certificatului de moștenitor testamentar nr. 1110 din 27 martie 2003 eliberat de notarul Olga Palii pe numele Valentinei Mîndru asupra casei de locuit situată în mun. Chișinău or. Durlești str. Livezilor 70 cu dependențe 1 - șură, 2 - beci, 3 - garaj, I - șopron, II - gard, IV - poartă, V – fântână, amplasate pe lotul de teren aferent casei cu suprafața de 0,0600 ha, recunoașterea dreptului de proprietate a lui

Ion Mîndru, Constantin Mîndru și Valentina Mîndru asupra 1/3 cotă parte din casa de locuit, nr. cadastral XXXXX, construcția accesorie, nr. cadastral XXXXX, construcția accesorie, nr. cadastral XXXXX situate în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX, declararea nulității titlului de proprietate eliberat pe numele Valentinei Mîndru la 10 iunie 2004 și încasarea din contul Valentinei Mîndru a taxei de stat și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 3 iulie 2013, a fost admisă integral acțiunea depusă de către Valentina Ditmansen - Mîndru.

A fost evacuat Ion Mîndru, Constantin Mîndru și membrii familiei lor din imobilul nr. XXXXX de pe str. XXXXX or. XXXXX mun. Chișinău, fără acordarea altui spațiu locativ, cu retragerea vizei de reședință din imobilul menționat.

A fost încasat în mod solidar din contul lui Ion Mîndru și Constantin Mîndru în beneficiul Valentinei Ditmansen - Mîndru cheltuieli de judecată în sumă de 100 lei.

A fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de Ion Mîndru și Constantin Mîndru ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 30 iulie 2013, a fost încasată din contul lui Ion Mîndru și Constantin Mîndru în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 787,33 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2014, a fost admis apelul declarat de către Ion Mîndru și Constantin Mîndru, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 3 iulie 2013, cu remiterea cauzei la rejudecare în fond în aceeași instanță în alt complet de judecată.

La 14 februarie 2014, Nicolae Mîndru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Ditmansen - Mîndru, intervenienți accesorii notarul Olga Palii, Primăria or. Durlești, Ion Mîndru și Constantin Mîndru cu privire la repunerea acțiunii în termenul legal, declararea nulității certificatului de moștenitor legal din 21 septembrie 1993, constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității testamentului din 21 decembrie 1993, declararea nulității certificatului de moștenitor testamentar din 27 martie 2003, recunoașterea dreptului de proprietate, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 10 septembrie 1992 a decedat tatăl său Gheorghe Mîndru. Masa succesorală rămasă după decesul tatălui, compusă din casa de locuit cu suprafața de 82,2 m.p., construcția accesorie, sarai, beci, garaj, naves, poartă, fântână, situate în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX, a fost acceptată de către el, mama sa Zinovia Mîndru, frații Ion Mîndru și Constantin Mîndru și sora Valentina Mîndru.

Comunică că la 2 septembrie 2002 a decedat mama sa Zinovia Mîndru.

După decesul mamei au locuit în casa părintească, au achitat impozitele împreună cu frații săi Ion Mîndru și Constantin Mîndru, au contribuit la efectuarea reparațiilor imobilului și au adus acestuia îmbunătățiri.

Declară că nu a cunoscut că mama sa după decesul tatălui a perfectat actele de succesiune după sine, fără a-i înștiința și fără a indica notarului cercul de succesorii legali ai tatălui decedat, cu atât mai mult că toți frații au locuit și au continuat să locuiască în casa părintească.

Apreciază că oformarea notarială a moștenirii de către mama lor a fost tăinuită de ei, iar la eliberarea certificatului de moștenitor legal pe numele mamei lor de către notar nu a fost stabilit cercul de moștenitori legali și nu au fost administrate probe care denotă cine din moștenitorii legali a acceptat succesiunea.

Mai invocă că prin testamentul nr. 13.502 din 21 decembrie 1993 eliberat de BN nr. 1 din or. Chișinău, mama sa Zinovia Mîndru a testat toată averea surorii lor Valentinei Mîndru, iar despre testamentul respectiv a aflat recent.

Consideră că prin testamentul i-au fost lezate drepturile sale de moștenitor legal al tatălui decedat, deoarece după decesul acestuia a acceptat succesiunea.

Totodată, relatează că între el, sora Valentina Mîndru și frații Ion Mîndru și Constantin Mîndru a existat o înțelegere prin care s-a convenit că perfectarea actelor de moștenire va fi efectuată doar după decesul părinților. Fapt care nu a putut fi realizat deoarece Valentina Mîndru a plecat cu traiul peste hotare și tot afirmă ca succesiunea va fi oformată la revenirea ei în țară.

Sușține că sora Valentina Mîndru, la fel, a oformat dreptul de proprietate asupra lotului de teren pe care este amplasată casa moștenită la 12 iunie 2004, în baza deciziei Primăriei Durlăști nr. 1.5.2. din 5 februarie 2004, care a fost emisă ilegal.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 566,581 Cod civil, în redacția Legii din 1964, art. 220 Cod civil și art. 172 CPC.

Solicită repunerea acțiunii în termen, declararea nulității certificatului de moștenitor legal nr. 13.345 din 21 septembrie 1993 eliberat de BN nr. 1 din or. Chișinău pe numele Zinoviei Mîndru, prin care masa succesorală rămasă după decesul tatălui Gheorghe Mîndru a fost transmisă cu drept de proprietate mamei Zinovia Mîndru, constatarea faptului acceptării a câte 1/5 cotă-parte din succesiunea rămasă după decesul tatălui Gheorghe Mîndru, survenit la 10 septembrie 1992, de către Nicolae Mîndru, Ion Mîndru, Constantin Mîndru, Zinovia Mîndru și Valentina Mîndru, compusă din casa de locuit, construcție accesorie, sarai, beci, garaj, naves, poartă, fântână, situate în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX, declararea nulității testamentului nr. 13.502 din 21 decembrie 1993 eliberat de BN nr. 1 din or. Chișinău prin care Zinovia Mîndru a testat toată averea Valentinei Mîndru, declararea nulă a certificatului de moștenitor testamentar nr. 1110 din 27 martie 2003 eliberat de notarul Olga Palii pe numele Valentinei Mîndru asupra casei de locuit situată în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX cu dependente 1 - șură, 2 - beci, 3 - garaj, I - șopron, II - gard, IV - poartă, V – fântână, amplasate pe lotul de teren aferent casei cu suprafața de 0,0600 ha, recunoașterea dreptului de proprietate a lui Nicolae Mîndru, Ion Mîndru, Constantin Mîndru și Valentina Mîndru asupra 1/4 cotă parte din casa de locuit situată în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX, declararea nulității titlului de proprietate eliberat asupra lotului de teren cu suprafața de 0,0917 ha situat în or. XXXXX str. XXXXX, pe numele Valentinei Mîndru la 12 iulie 2004 și încasarea din contul Valentinei Mîndru a taxei de stat și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 5 iunie 2014, au fost conexate într-un singur proces cererea de chemare în judecată depusă de către Valentina Ditmansen - Mîndru, cererea reconvențională depusă de Ion Mîndru și Constantin Mîndru și acțiunea intentată la cererea lui Nicolae Mîndru.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 aprilie 2016, a fost respinsă acțiunea depusă de către Valentina Ditmansen - Mîndru ca neîntemeiată.

Au fost repuși Ion Mîndru, Constantin Mîndru și Nicolae Mîndru în termenul de înaintare a acțiunii.

A fost admisă parțial acțiunea depusă de Ion Mîndru, Constantin Mîndru și Nicolae Mîndru.

A fost declarat nul certificatul de moștenitor legal nr. 13.345 din 21 septembrie 1993 eliberat de către Biroul Notarial nr. 1 din or. Chișinău pe numele Zinoviei Mîndru.

A fost constatat faptul acceptării de către Ion Mîndru, Constantin Mîndru, Nicolae Mîndru, Zinovia Mîndru și Valentina Mîndru (Ditmanesen) a succesiunii legale deschise după decesul, la 10 septembrie 1992, a lui Gheorghe Mîndru prin intrarea de fapt în posesia și administrarea masei succesoriale compuse din ½ cotă-parte din casa de locuit situată în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX cu suprafața de 82,2 m.p., situată pe lotul de teren cu suprafața de 600 m.p., cu anexele gospodărești – sarai, beci, garaj, naves, 2 garduri, poartă, fântână cu valoare totală de 158149 ruble.

A fost anulat testamentul nr. 13.502 din 21 decembrie 1993 eliberat de Biroul Notarial nr. 1 din or. Chișinău în partea în care testatorul Zinovia Mîndru, prin actul testamentar enunțat, a dispus de mai mult de 3/5 cote părți din casa de locuit situată în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX cu suprafața de 82,2 m.p., situată pe lotul de teren cu suprafața de 600 m.p., cu anexele gospodărești – sarai, beci, garaj, naves, 2 garduri, poartă, fântână cu valoare totală de 158149 ruble.

A fost anulat certificatul de moștenitor testamentar nr. 1110 din 27 martie 2003 eliberat de Biroul Notarial Olga Palii pe numele Valentinei Mîndru asupra casei de locuit situată în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX cu dependențe 1 șură, 2 beci, 3 garaj, I șopron, II gard, IV poartă, V fântână, cu valoare totală de 158149 ruble, amplasate pe lotul de teren aferent casei cu suprafața de 0,0600 ha, în partea în care acesta se referă la 2/5 cote părți din imobilul enunțat potrivit parametrilor și situației acestora la 10 septembrie 1992.

A fost recunoscut după Ion Mîndru, Constantin Mîndru și Nicolae Mîndru dreptul de proprietate asupra a câte (pentru fiecare din ei) 1/10 din casa de locuit situată în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX, cu suprafața de 82,2 m.p., situată pe lotul de teren cu suprafața de 600 m.p., cu anexele gospodărești – sarai, beci, garaj, naves, 2 garduri, poartă, fântână cu valoare totală de 158149 ruble, potrivit parametrilor și situației acestor bunuri la 10 septembrie 1992.

A fost recunoscut dreptul de proprietate după Valentina Ditmansen - Mîndru asupra 7/10 cote-părți din casa de locuit situată în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX cu dependențe 1- șură, 2-beci, 3-garaj, 1-șopron, I-șopron, II-gard, IV-poartă, V-fântână cu valoarea totală de 158149 ruble, amplasate pe lotul de teren aferent casei cu suprafața de 0,0600 ha potrivit parametrilor și situației acestora la 10 septembrie 1992.

A fost anulat titlul de proprietate eliberat pe numele Valentinei Mîndru la 10 iunie 2004 pentru bunul imobil cu numărul cadastral 0121121161 – terenul cu suprafața de 0,0917 ha situat în mun. Chișinău or. XXXXX str. XXXXX.

A fost încasat din contul Valentinei Ditmansen - Mîndru în beneficiul lui Ion Mîndru și Nicolae Mîndru taxa de stat a câte 650 lei pentru fiecare.

Cheltuielile legate de întocmirea raportului de expertiză psihiatrică legală post mortem nr. 117 f/f – 2015 au fost lăsate pe seama lui Ion Mîndru.

În rest, cerințele formulate de către Ion Mîndru, Constantin Mîndru și Nicolae Mîndru împotriva Valentinei Ditmansen - Mîndru au fost respinse ca neîntemeiate.

La 13 mai 2016, Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 19 aprilie 2016, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, rejudicarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea ei să fie admisă, iar cererea reconvențională depusă de Ion Mîndru și Constantin Mîndru și cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Mîndru să fie respinse (f. d. 23 vol. IV).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 septembrie 2016, nu s-a dat curs apelului declarat de către Valentina Ditmansen - Mîndru, fiindu-i acordat termen pentru prezentarea apelului motivat până la 9 noiembrie 2016.

La 7 noiembrie 2016, Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor a depus apel motivat (f. d. 61-67 vol. IV).

La 18 ianuarie 2017, cauza civilă a fost repartizată unui alt judecător (f. d. 60 vol. IV).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017, nu s-a dat curs apelului declarat de către Valentina Ditmansen - Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, fiindu-i acordat termen până la 16 mai 2017, ora 13:00 pentru prezentarea actelor ce confirmă valoarea terenului în litigiu și achitarea taxei de stat din valoarea acestuia în mărime de 75 % din suma de 3 % din valoarea terenului litigios, precum și achitarea taxei de stat în sumă de 870,30 lei și prezentarea instanței a probelor corespunzătoare. Ședința de judecată a fost stabilită pentru 16 mai 2017, ora 13:00 (f. d. 85-91 vol. IV).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, a fost restituită cererea de apel declarată de către Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, din motiv că apelanta nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel din 28 martie 2017 (f. d. 97-103 vol. IV).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, a fost admis recursul declarat de Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor.

A fost casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, cu restituirea cauzei în aceeași instanță de la faza primirii apelului pe rol.

La 7 noiembrie 2017, reprezentantul apelantei Valentinei Ditmansen – Mîndru, avocatul Alexei Croitor a prezentat instanței de apel dovada achitării taxei de stat în sumă de 870,30 lei (f. d. 150-151 vol. IV).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 7 noiembrie 2017, nu s-a dat curs apelului declarat de către Valentina Ditmansen - Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, fiind prelungit termenul pentru lichidarea neajunsurilor și acordate 10 zile de la data recepționării încheierii, pentru prezentarea actelor ce confirmă valoarea terenului în litigiu și achitarea taxei de stat din valoarea acestuia în conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. a) și j) din Legea taxei de stat.

A fost explicat apelantei că dacă nu va îndeplini în termen indicațiile, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

Totodată, a fost stabilită ședința de soluționare a chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel pentru data de 19 decembrie 2017 ora 16:00.

La 14 decembrie 2017, Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 28 martie 2017 și 7 noiembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea încheierilor și remiterea pricinii la rejudecare în instanță de apel.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Susține că în termenul de pregătire a pricinii până la 28 martie 2017, careva neajunsuri în cererea de apel nu au fost depistate, fiind acordat doar termen pentru prezentarea referințelor.

Mai invocă că ședința de judecată din 28 martie 2017 a fost amânată la cererea intimatului Ion Mîndru pentru data de 16 mai 2017 și a fost finalizată cu emiterea încheierii protocolare de amânare a ședinței de judecată.

Afirmă că încheierea din 28 martie 2017 a fost emisă după ședința de judecată din 28 martie 2017, după ce apelul a fost pus pe rol, în lipsa părților și fără a fi comunicată apelantei și reprezentantului acesteia.

Consideră că încheierea din 28 martie 2017 a fost emisă cu încălcarea termenului de 5 zile, prevăzut de art. 171 CPC și încălcarea termenul de pregătire a pricinii prevăzut de art. 370 CPC, care este de 30 de zile.

Menționează că încheierea din 28 martie 2017 nu a recepționat-o, iar încheierea din 7 noiembrie 2017 i-a fost adusă la cunoștință în luna decembrie 2017.

În conformitate cu art. 426 al. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 al CPC (în vigoare la momentul pronunțării încheierii din 28 martie 2017), termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data pronunțării ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 prin care s-a dispus de a nu da curs cererii de apel declarată de Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, a fost expediată în adresa apelantei și reprezentantului acesteia, însă careva date precum că încheierea respectivă a fost recepționată lipsesc.

Totodată, analizând speța supusă examinării, instanța de recurs constată că reprezentantul apelantei, avocatul Alexei Croitor a fost prezent la ședința de judecată din 16 mai 2017, la care, în legătură cu neînălăturarea neajunsurilor menționate în încheierea din 28 martie 2017, cererea de apel declarată de Valentina Ditmansen – Mîndru a fost restituită (f. d. 95-96 vol. IV).

Ulterior, la 7 iunie 2017, reprezentantul apelantei, avocatul Alexei Croitor a luat cunoștință cu materialele cauzei, fapt ce se atestă prin recipisă (f. d. 119 vol. IV), iar la 22 iunie 2017 acesta a contestat cu recurs doar încheierea instanței de apel din 16 mai 2017, prin care a fost restituit apelul declarat de Valentina Ditmansen – Mîndru.

În atare condiții, este indubitabil că reprezentantul apelantei, avocatul Alexei Croitor a cunoscut despre încheierea instanței de apel din 28 martie 2017 prin care

nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, încă din data de 16 mai 2017.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) CPC, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Drept urmare, raportând la caz prevederile legale menționate în coroborare cu cele constatate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, deși încheierea din 28 martie 2017, prin care s-a dispus de a nu da curs cererii de apel depuse de Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor împotriva hotărârii primei instanțe, *a fost adusă la cunoștință reprezentantului apelantei, avocatului Alexei Croitor încă la 16 mai 2017*, recursul împotriva acesteia a fost depus numai la 14 decembrie 2017, prin urmare cu încălcarea termenului legal de 15 zile, care, de altfel, a expirat la 31 mai 2017.

Iar în conformitate cu art. 75 alin. (4) CPC, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

Este de menționat că o solicitare, în ordinea stabilită la art. 116 CPC, cu privire la repunerea recursului în termen, cu anexarea probelor ce confirmă motivul încălcării acestui termen, recurenta Valentina Ditmansen – Mîndru și nici reprezentantul ei avocatul Alexei Croitor, nu au depus.

Pe când, din sensul art. 116 alin.(1) și (3) CPC rezultă cert că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din perspectiva celor expuse, recursul împotriva încheierii din 28 martie 2017, prin care nu a fost dat curs cererii de apel depusă de Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, urmează a fi respins ca tardiv.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

În același timp se va reține că recursul împotriva încheierii din 7 noiembrie 2017, a fost depus de către Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, în termenul legal, prevăzut de art. 425 CPC (în vigoare la acel moment), fiind cert că copia încheierii menționate, a fost recepționată de reprezentantul recurenteii la 29 noiembrie 2017, fapt confirmat prin recipisă anexată la materialele cauzei (f. d. 165 vol. IV).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Actele cauzei atestă că adoptarea încheierii din 7 noiembrie 2017 de către Curtea de Apel Chișinău și acordarea unui nou termen apelantei Valentina Ditmansen pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel depuse împotriva hotărârii primei instanțe, a fost condiționată de faptul că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, a fost admis recursul declarat de Valentina Ditmansen – Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, a fost casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, prin care cererea de apel a fost restituită și cauza remisă în aceeași instanță de apel de la faza primirii apelului pe rol, la temelia emiterii acestei decizii fiind menționată nerecepționarea de către apelantă a copiei încheierii instanței de apel din 28 martie 2017.

În conformitate cu prevederile art. 83 alin. (1) și (2) CPC, care stipulează că taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Prin prisma acestor prevederi legale, la caz se constată că valoarea acțiunii urmează a fi calculată din valoarea terenului aflat în litigiu, la materialele pricinii nefiind anexate însă probele corespunzătoare în acest sens.

Drept urmare, se evidențiază ca instanța de apel întemeiat a acordat, prin încheierea din 7 noiembrie 2017 un nou termen apelantei Valentina Ditmansen pentru prezentarea actelor ce confirmă valoarea terenului în litigiu, ce ar constitui temei pentru calcularea exactă a mărimii taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Mai mult că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017 a fost direct menționat că, în rejudecare, instanța de apel urmează să acorde un nou termen apelantei pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017.

Ca consecință, în situația din speță, soluția instanței de apel de acordare a Valentinei Ditmansen - Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor, a unui termen suplimentar pentru prezentarea actelor ce confirmă valoarea terenului în litigiu și achitarea taxei de stat din valoarea acestuia, nu încalcă dreptul la liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă, cât și de cea internațională.

În acest sens, instanța de recurs reiterează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului dreptul la un tribunal nu este unul absolut, putând fi supus unor limitări diverse atât de ordin pecuniar (plata taxei de stat), cât și procedural (autorizație prealabilă).

Aici, instanța de recurs va remarca că Curtea Europeană, prin practica sa constantă, de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Mai cu seamă se va menționa că în recursul depus inclusiv și împotriva încheierii instanței de apel din 7 noiembrie 2017, recurenta Valentina Ditmansen - Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor nu a prezentat careva argumente plauzibile ce ar indica la netemeinicia acestei încheieri.

Față de cele ce preced, instanța de recurs constată că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierilor instanței de apel din 28 martie 2017 și 7 noiembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Valentina Ditmansen - Mîndru, reprezentată de avocatul Alexei Croitor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 și 7 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Ditmansen - Mîndru împotriva lui Ion Mîndru și Constantin Mîndru cu privire la evacuarea din imobil, fără acordarea altui spațiu locativ, radierea vizei de reședință și încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată, cererea reconvențională a lui Ion Mîndru și Constantin Mîndru împotriva Valentinei Ditmansen – Mîndru cu privire la repunerea acțiunii în termenul de prescripție, declararea nulității certificatului de moștenitor legal din 21 septembrie 1993, constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității testamentului din 21 decembrie 1993, declararea parțial nulă a certificatului de moștenitor testamentar din 27 martie 2003, recunoașterea dreptului de proprietate, declararea nulă a titlului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată și cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Mîndru împotriva Valentinei Ditmansen - Mîndru cu privire la repunerea acțiunii în termenul de prescripție, declararea nulității certificatului de moștenitor legal din 21 septembrie 1993, constatarea faptului acceptării succesiunii, declararea nulității testamentului din 21 decembrie 1993, declararea nulității certificatului de moștenitor testamentar din 27 martie 2003, recunoașterea dreptului de proprietate, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton